

Na podlagi 60.e člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07), 38. člena Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Franceta Bevka Tolmin (Uradno glasilo št. 6/97 in spremembe) in Vzgojnega načrta osnovne šole Franceta Bevka Tolmin je na predlog ravnatelja, po predhodno pridobljenem mnenju učiteljskega zbora in Sveta staršev Osnovne šole Franceta Bevka Tolmin, Svet zavoda Osnovne šole Franceta Bevka Tolmin, dne _____, sprejel naslednja

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

1. UVOD

Pravila šolskega reda so namenjena učencem, učiteljem in drugim delavcem šole, da bi se v Osnovni šoli Franceta Bevka Tolmin (v nadaljevanju: šola) počutili prijetno in varno.

S Pravili šolskega reda so določena pravila življenja in vedenja na šoli. Pravila šolskega reda so obvezujoča za vse, ki se nahajajo v prostorih šole, v okolici šole in na drugih lokacijah, kjer šola izvaja VI proces.

Pravila šolskega reda so objavljena na spletni strani šole in v publikaciji šole.

Zakon o osnovni šoli v 60.e členu določa, da se v pravilih šolskega reda natančneje opredeli:

- dolžnosti in odgovornosti učencev,
- načine zagotavljanja varnosti,
- pravila obnašanja in ravnanja,
- vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil,
- organiziranost učencev,
- opravičevanje odsotnosti in
- sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

Pravila šolskega reda se pripravijo na podlagi Vzgojnega načrta šole. Pri pripravi pravil šolskega reda sodelujejo strokovni delavci šole, učenci in starši.

2. PRAVICE, DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI UČENCEV

Pravice vsakega učenca na šoli so, da:

- obiskuje pouk in druge oblike vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- pridobiva znanje, spretnosti in navade za vseživljenjsko učenje,
- mu je v šoli zagotovljeno varno in spodbudno okolje,
- šola organizira življenje in delo s spoštovanjem univerzalnih civilizacijskih vrednot in posebnosti različnih kultur,
- mu šola zagotavlja enakopravno obravnavo ne glede na spol, raso ali etično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine in druge okoliščine,
- šola zagotovi varovanje njegovih osebnih podatkov v skladu z zakonom in drugimi predpisi,
- učitelji in drugi delavci šole spoštujejo njegovo osebnost in individualnost ter njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti in drugačnosti,
- mu je omogočeno tudi izven pouka pridobiti dodatno razlago in nasvet,
- se pri pouku upošteva njegova radovednost ter razvojne značilnosti, predznanje in individualne sposobnosti in posebnosti,
- pri pouku dobi kakovostne informacije, ki sledijo sodobnemu razvoju znanosti in strok,

- dobi o svojem delu sprotno, pravično in utemeljeno povratno informacijo,
- dobi pri svojem delu pomoč in podporo, če ju potrebuje,
- se lahko svobodno izreče o vseh vprašanih iz življenja in dela šole,
- se vključuje v delo oddelčne skupnosti, skupnost učencev in šolskega parlamenta,
- sodeluje pri ustnem ocenjevanju,
- sodeluje pri dogovorjenih skupnih aktivnostih v šoli in izven šole,
- mu šola v primeru spora z drugim učencem ali učiteljem omogoči mediacijo,
- mu šola v primeru povzročene škode omogoči restitucijo.

Dolžnosti in odgovornosti vsakega učenca na šoli so, da:

- spoštuje pravila šolskega reda in hišnega reda,
- spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole in se do njih vede spoštljivo,
- ima spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etične pripadnosti, veroizpovedi, rase, spola in drugačnosti,
- izpolni osnovnošolsko obveznost,
- redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti,
- učencev in delavcev šole ne ovira in ne moti pri delu,
- v šoli in izven šole skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti ter osebnostne integritete drugih učencev in delavcev šole,
- varuje in odgovorno ravna s premoženjem šole, lastnino učencev in delavcev šole in le-tega namerno ne poškoduje,
- sodeluje pri urejanju šole in šolske okolice ter ima spoštljiv odnos do narave.

3. NAČIN ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI

Zagotavljanje varnosti v šoli je dolžnost vseh učencev in delavcev šole.

Varnost v šoli se zagotavlja predvsem na naslednje načine:

- z zadostnim številom dežurnih učiteljev med odmori, med glavnim odmorom, v času malice in kosila in po končanem pouku,
- z dežurstvom učencev ob glavnem vhodu v šolo,
- z dežurstvom učencev v razredih,
- z evidentiranjem zunanjih obiskovalcev šole,
- s programom skrbi za sošolce,
- z mentorstvom mlajšim učencem,
- z izobraževanjem učencev in delavcev šole iz prve pomoči in varstva pred nesrečami,
- s seznanitvijo s Požarnim redom ter vsakoletno vajo evakuacije,
- s preprečevanjem prinašanja nevarnih predmetov ali snovi v šolo; v primeru suma prinašanja nevarnih predmetov ali snovi v šolo se obvesti starše,
- z določitvijo varnih točk, kamor se učenec vedno lahko zateče in dobi pomoč (tajništvo, zbornica, svetovalna služba, druge varne točke),
- z opozarjanjem na pravila obnašanja v prometu na poti v šolo in iz nje,
- z izdelavo Načrta varnih šolskih poti, s katerim učitelji seznanijo starše in učence ob začetku šolskega leta,
- z opozarjanjem na najpogostejša nepravilna vedenja in nevarnosti na šolskih poteh in z izvajanjem projekta o prometni varnosti.

4. PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA

Pravila obnašanja in ravnanja v šoli veljajo za učence, delavce šole in starše.

Osnovna pravila obnašanja in ravnanja v šoli:

- SPOŠTOVANJE PRAVIC UČENCEV IN DELAVCEV ŠOLE
  - vsak učenec spoštuje vsakega sošolca in vse delavce na šoli, tako kot si želi, da bi drugi spoštovali njega,
  - drug do drugega so učenci in delavci šole vljudni, spoštljivi, s tolerantnim obnašanjem drugačnosti in upoštevanjem mnenj posameznikov,
  - učenci, delavci šole in starši se vedejo primerno in olikano – pozdravijo, se zahvalijo, se opravičijo, ne uporabljajo neprimernih izrazov; učenci v šoli vse odrasle vikajo in jih primerno naslavljajo,
  - vsi spori se rešujejo na miren, konstruktiven in učinkovit način,
  - v šoli, šolski okolici, dnevnih dejavnosti in drugih aktivnostih v šoli ni dovoljeno snemanje in fotografiranje sošolcev in delavcev šole brez njihovega soglasja;

- NASILJE V ŠOLI JE PREPOVEDANO
  - kakršno koli fizično, psihično, verbalno ali spolno nasilje v šoli je prepovedano, kar velja tako za učence kot za delavce v šoli,
  - prepovedano je izsiljevanje in grožnje, naperjene proti sošolcem in delavcem šole,
  - prepovedano je prinašanje in uporaba nevarnih predmetov, sredstev in snovi v šolo in njihova kakršnakoli uporaba,
  - prepovedane so kraje na šoli,
  - prepovedano je nedisciplinirano obnašanje pri pouku, v prostorih šole in okolici šole,
  - prepovedano je kakršnokoli preprodajanje na šoli;

- OBNAŠANJE V ČASU MALIC IN KOSIL IN PORAVNAVANJE OBVEZNOSTI
  - h kosilu učenci prihajajo v spremstvu učitelja,
  - v času kosila so v jedilnici le učenci, ki so naročeni na kosilo,
  - v jedilnico se ne hodi v čevljih,
  - na kosilo se počaka mirno, v vrsti, brez prerivanja in vrivanja,
  - malico učenci pod nadzorom učiteljev pojedjo v učilnicah,
  - v času kosil se ne moti sošolcev in delavcev šole,
  - s hrano se ravna spoštljivo; hrane se ne meče v koše za smeti ali na tla,
  - po zaključeni malici, kosilu in ob koncu pouka je vsak učenec dolžan pospraviti za seboj,
  - starši so dolžni poravnati obveznosti za prehrano v določenem roku; odjava prehrane v šoli je mogoča od 7.00 do 9.00 ure v kuhinji, po telefonu ali s sporočilom oz. preko elektronske pošte.

- K VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEMU DELU SE PRIHAJA TOČNO IN PRIPRAVLJENO
  - starši so dolžni poskrbeti za pravočasen prihod svojih otrok v šolo; učenci prihajajo v šolo največ 15 minut pred začetkom pouka,
  - učenci so dolžni redno obiskovati pouk in druge dejavnosti v šoli,
  - ob zvonjenju morajo biti učenci pred razredom;
  - učitelji so dolžni priti v razrede takoj po zvonjenju; če učitelja ni k uri, o tem reditelj obvesti tajništvo šole,

- vsak učenec mora redno prinašati šolske potrebščine, poslušati razlago in navodila, izvajati določene naloge, pisati domače naloge in opravljati druge obveznosti, ki jih zahteva učitelj posameznega predmeta,
  - učenci so dolžni sproti zapisovati obravnavano snov; zapiske morajo imeti urejene; v primeru odsotnosti so dolžni manjkajočo snov prepisati do naslednje ure,
  - učenci so dolžni pri pouku aktivno sodelovati,
  - če učenec zamudi uro, se opraviči učitelju; učitelj je dolžan zapisati v dnevnik, koliko učne ure je učenec zamudil; o opravičenem zamudi odloči razrednik po pogovoru z učiteljem in učencem,
  - v šolskih prostorih morajo biti učenci obuti v copate, v telovadnici pa v športne copate,
  - uporaba mobilnih telefonov, glasbenih in drugih predvajalnikov med vzgojno-izobraževalnim delom v šoli ni dovoljena,
  - v času pouka se učenci zadržujejo v šoli ali v skladu z navodili in vednostjo učiteljev izven šole, na šolskem prostoru,
  - učenci po končanem pouku ali po končanem varstvu odidejo domov,
  - starši redno obiskujejo govorilne ure in roditeljske sestanke; v času govorilnih ur in roditeljskih sestankov starši mobilni telefon izključijo,
  - starši so dolžni obvestiti razrednike o vsaki spremembi naslova bivališča in telefonskih števil, na katerih so dosegljivi;
- UPOŠTEVANJE NAVODIL UČITELJEV IN DRUGIH DELAVCEV ŠOLE
- za red in disciplino v šoli in izven šole, na šolskem prostoru v času jutranjega varstva, med odmori, med kosilom in v obratovalnem času šole skrbijo dežurni učitelji in drugi delavci šole,
  - vsi učenci in obiskovalci šole so dolžni upoštevati navodila dežurnih učiteljev in drugih delavcev šole,
  - učitelji so dolžni upoštevati razpored dežurstev in jih izvajati vestno in redno,
  - učenci opozarjajo dežurne učitelje na dogajanje v šoli, ki ni v skladu s pravili šolskega reda in hišnim redom;
- ODGOVORNOST ZA OSEBNO LASTNINO
- za osebno lastnino odgovarjajo učenci in delavci šole sami,
  - šola za dragocenosti, ki jih učenci ali delavci šole puščajo brez nadzora, ne odgovarja,
  - v garderobah ni dovoljeno puščati denarja in drugih vrednejših stvari,
  - šola ne odgovarja za mobilne telefone in druge tehnične naprave, ki jih v šolo prinesejo učenci ali delavci šole;
- ODGOVORNOST DO ŠOLSKE LASTNINE
- s šolsko lastnino učenci, delavci šole in obiskovalci šole ravnajo skrbno,
  - namerno ali nenamerno se šolske lastnine ne uničuje,
  - učenci, učitelji in drugi delavci šole so dolžni skrbeti za urejenost učilnic, kabinetov in drugih prostorov šole,
  - škodo, ki jo namerno povzroči učenec, je dolžan poravnati sam oziroma njegovi starši, škodo, ki jo namerno povzroči delavec šole je dolžan poravnati delavec šole, ki je škodo povzročil;

5. VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrep se izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in notranjimi akti šole. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev, ki jih določajo 5. do 13. člen in 50. do 57. člen Zakona o osnovni šoli.

Vzgojni ukrepi so namenjeni zaščiti pravic, vzdrževanju pravil in dogovorov ter upoštevanju obveznosti in ureja možnost, da učenec škodo popravi.

Vzgojni ukrepi se uporabljajo, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti.

O vzgojnih ukrepih morajo biti starši vedno obveščeni.

Učenec krši pravila, če:

- nasilno verbalno ali fizično napade učenca, učitelja, drugega delavca šole ali drugo osebo,
- spolno nadleguje učence in delavce šole,
- izsiljuje druge učence in delavce šole,
- krade lastnino šole, lastnino drugih učencev, delavcev šole ali obiskovalcev,
- ogroža življenje in zdravje učencev in delavcev šole,
- ponavlja istovrstne kršitve dolžnosti,
- namerno moti pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti v šoli,
- namerno poškoduje šolsko lastnino, lastnino drugih učencev, delavcev šole in obiskovalcev,
- uničuje uradne dokumente ali jih popravlja ali ponareja,
- v šolo prinaša, ponuja, prodaja ali napeljuje na uživanje alkohola in drugih nevarnih in prepovedanih substanc,
- v šolo prinaša ali uporablja pirotehnična in druga nevarna sredstva,
- krši pravila šolskega reda in hišni red.

MOŽNOST POPRAVE ŠKODE

Učenec ima vedno najprej možnost popraviti škodo oziroma narediti nekaj koristnega v primeru motečega vedenja ali drugih kršitev. Možni načini poprave škode so vnaprej dogovorjeni in sprejeti med delavci šole, starši in učenci.

Škodo, ki jo učenec povzroči namerno, mora poravnati sam oziroma njegovi starši. Če sošolci prikrivajo storilca, so sokrivi in nosijo posledice skupaj z njim.

VZGOJNI UKREPI

Opravičilo v primeru neprimernega odnosa do učitelja, delavca šole ali sošolca

Opravičilo v primeru neprimernega odnosa do učitelja ali delavca šole:

Če se učenec neprimerno obnaša in ima neprimeren odnos do učitelja in delavcev šole, se je dolžan osebno opravičiti.

O neprimernem obnašanju ali neprimernem odnosu do učitelja ali delavca šole se z učencem pogovori razrednik. K pogovoru je razrednik dolžan povabiti tudi starše.

O neprimernem obnašanju ali neprimernem odnosu do učitelja ali delavca šole se z učencem lahko pogovori tudi ravnatelj. K pogovoru ravnatelj povabi razrednika in starše učenca.

Opravičilo v primeru neprimernega odnosa do sošolcev:

Žaljenje sošolcev

Če učenec žali sošolca ali sošolce, se je dolžan opravičiti osebno ali javno v razredu. Z učencem se pogovori razrednik ali ravnatelj ob prisotnosti staršev in šolskega svetovalnega delavca.

Javno opravičilo v primeru kraje

V primeru kraje je učenec, ki je navedeno dejanje storil, dolžan vrniti, kar je vzel in se javno opravičiti v razredu. Z učencem se pogovori razrednik ali ravnatelj ob prisotnosti staršev in šolskega svetovalnega delavca.

Javno opravičilo v primeru izsiljevanja

V primeru izsiljevanja sošolca ali sošolcev se je učenec dolžan javno opravičiti v razredu. Z učencem se pogovori razrednik ali ravnatelj ob prisotnosti staršev in šolskega svetovalnega delavca.

Javno opravičilo v primeru pretepa

Učenec, ki je izzval pretep, se je dolžan javno opravičiti sošolcu ali sošolcem, ki so bili žrtve pretepa, v razredu. Z učencem se pogovori razrednik ali ravnatelj ob prisotnosti staršev in šolskega svetovalnega delavca.

Opozorilo in odstranitev iz razreda

V primeru nediscipline v razredu, ko eden govori, drugi poslušajo:

- učitelj učenca ali učence najprej opozori,
- če opozorilo ne zaleže, učitelj učenca ali učence presede;
- razrednik se pogovori z učencem in starši;
- če učenec še vedno krši disciplino v razredu, učenec zapusti razred in nadaljuje delo pod vodstvom drugega strokovnega delavca šole.

Odvzem mobilnega telefona

Če se učenec igra z mobilnim telefonom ali ga uporablja med poukom:

- učitelj vzame mobilni telefon in o tem po telefonu obvesti starše; pri prvem odvzemu mobilnega telefona učitelj vrne staršem mobilni telefon takoj;
- v primeru, da se učenec še vedno igra z mobilnim telefonom ali ga še vedno uporablja med poukom, učitelj vzame telefon in o tem po telefonu obvesti starše; pri ponovnem odvzemu mobilnega telefona učitelj vrne staršem mobilni telefon po enem mesecu;
- v primeru, da starši ne pridejo v šolo po mobilni telefon, se ga učencu vrne ob koncu šolskega leta.

Kadar učenec v šoli, šolski okolici in na dnevih dejavnosti brez soglasja fotografira ali snema, se mu naprava odvzame, posneto gradivo pa zbríše. Učitelj obvesti starše, ki napravo prevzamejo v tajništvu šole.

Zadržanje na razgovoru po pouku

Kadar učenec ponavlja kršitve pravil šole, ga učitelj pokliče na razgovor o problemu po pouku. Na pogovor lahko učitelj povabi tudi starše razrednika in svetovalno službo.

Zadržanje po pouku – pišejo domače naloge

Kadar učenec ne opravlja domačih nalog, ne nosi šolskih potrebščin, ne opravlja drugih obveznosti in dolžnosti, ki jih zahteva učitelj določenega predmeta, se učenca zadrži po pouku, da izpolni obveznosti. O zadržanju se obvesti starše.

V primeru, da se učenec kljub dogovoru ne udeleži dela po pouku, se takoj obvesti starše.

Organizirano učenje in delo izven učne skupine

Kadar učenec onemogoča učenje drugih učencev in delo učitelja ali ogroža varnost, se zanj organizira učenje in delo izven učne skupine. Učitelj, ki je uporabil ukrep, preveri učenčevo delo.

Organizirana nadomestna dejavnost v šoli

Kadar učenec ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, šole v naravi ...), se za takega učenca organizira nadomestni VI proces v šoli.

Če učenec ogroža varnost in izvedbo pedagoškega programa izven prostorov šole (šola v naravi), se njegovo bivanje prekine. Starši poskrbijo za odhod domov.

Ukinitev nekaterih pravic, ki izhajajo iz pridobljenega statusa učenca.

Učencu, ki si je pridobil status športnika ali kulturnika ter krši določila pravilnika, se ukinejo nekatere ali vse pravice, ki izhajajo iz statusa športnika ali kulturnika.

Podaljšano delo reditelja

Kadar učenec zanemarja dolžnosti reditelja, se mu delo reditelja podaljša.

Vzgojni opomin

Učencu se lahko izreče **vzgojni opomin**, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Šola pred izrekom vzgojnega opomina uporabi ukrepe, določene z vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu in drugih aktih šole.

Predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku. Razrednik preveri, ali je ravnanje učenca v nasprotju z zakonom, s pravili šolskega reda in drugimi akti šole ter katere vzgojne dejavnosti ter ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla.

Pred izrekom vzgojnega opomina razrednik opravi pogovor z učencem in njegovimi starši oziroma drugo osebo, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora.

Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor na osnovi obrazloženega pisnega predloga razrednika.

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zapise.

Šola učencu izroči dva izvoda obvestila o vzgojnem opominu. Učenec en izvod s podpisom staršev vrne šoli. Če razrednik dvomi v verodostojnost podpisa staršev oziroma če učenec ne vrne podpisanega obvestila, obvesti o tem starše.

Izrek opomina razrednik zabeleži v mapo vzgojnih opominov in v mapo vloži en izvod obvestila o vzgojnem opominu, ki so ga podpisali starši.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in ukrepe. Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta šola lahko k sodelovanju povabi tudi starše učenca. Šola spremlja in evalvira izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta.

Šola starše učenca, ki mu je bil izrečen tretji vzgojni opomin v posameznem šolskem letu, obvesti o tem, da lahko učenca, ki kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, v skladu s 54. členom Zakona o osnovni šoli, prešola na drugo osnovno šolo brez njihovega soglasja.

ŠOLSKA RESTITUCIJA

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem ne gre samo za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju. Pri restituciji naj bo poravnava smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena. To ponuja veliko več možnosti izbire. Na primer, če je učenec poškodoval šolsko lastnino, se ga vpraša, kako bo povzročeno škodo popravil. Če se je škoda zgodila na področju medsebojnih odnosov, se učenca navaja, da premisli, kako bo prispeval k boljšim medsebojnim odnosom v skupnosti.

ŠOLSKA MEDIACIJA

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe, posrednika oziroma mediatorja, pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in čustva, izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. V mediaciji prevzamejo udeleženci odgovornost za rešitev nastalega konflikta. Mediacija pomaga pri vzpostavljanju odnosov medsebojnega zaupanja in spoštovanja. Mediator, posrednik v sporu, je lahko vrstnik ali odrasla oseba. Prevzema le vlogo mediatorja in ne posega v samo reševanje problema, čeprav modro ponudi potrebno pomoč. pomembna značilnost vrstniške mediacije je, da je proces mediacije v celoti v rokah učencev: izvajajo jo učenci za učence, vendar vedno s pomočjo mentorja. To je dragocena izkušnja za strani v sporu in za vrstnike mediatorje.

Mediatorje je potrebno ustrezno usposobiti. Mediacija izboljšuje splošno socialno klimo v šoli, povečuje občutek zaupanja in pripadnosti, prijateljstva in obvladovanja konfliktnih situacij. Šola postane bolj varen in ustvarjalen kraj. Mediacija povečuje spretnosti učencev pri izgradnji dobrih medsebojnih odnosov ter pomaga ponotranjiti pomembne družbene vrednote.

Temeljna načela mediacije in restitucije so:

- za učenca sta mediacija in restitucija prostovoljna ponujena možnost. lahko se odloči med eno ali drugo, da bo skušal reševati spore ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način,
- mediacija in restitucija sta priložnosti za učenje novih vzorcev vedenja in popravo napak,
- spodbujata pozitivno vedenje in poudarjata vrednote; ne spodbujata obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje,
- zahtevata odločitev in napor učenca,
- ni kaznovalca, učenci ustvarjalno rešujejo spor ali problem,
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.

6. ORGANIZIRANOST UČENCEV

V šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev oddelka. Učenci oddelčne skupnosti imenujejo dva predstavnika oddelka v skupnost učencev šole.

Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in zavoda ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in reševanje problemov.

Oddelčne skupnosti se povezujejo preko svojih predstavnikov v skupnost učencev šole. Odločitev o tem, ali se bodo oddelčne skupnosti učencev povezale v skupnost učencev šole, sprejmejo učenci na šolskem parlamentu v začetku šolskega leta v mesecu septembru. Skupnost učencev šole sprejme letni program dela.

Skupnost učencev šole opravlja naslednje naloge:

- zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom pouka, dneh dejavnosti, ekskurzijah, interesnih dejavnostih, prireditvah in drugih dejavnostih, ki jih organizira šola,
- spremlja uresničevanja pravic in dolžnosti učencev ter opozarja ravnatelja na morebitne kršitve pravic učencev,
- organizira šolske prireditve, sodeluje pri izdajanju šolskega časopisa in obvešča učence o svoji dejavnosti,
- načrtuje in organizira skupne akcije (zbiralne akcije, solidarnostne akcije ipd.),
- predlaga izboljšave bivalnega okolja (lepši izgled, čistejše okolje) in sodeluje pri uresnitvi idej,
- oblikuje predloge za pohvale, nagrade in priznanja učencem,
- opravlja druge naloge, za katere se dogovorijo učenci.

Skupnost učencev ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole.

Za uveljavljanje svojih interesov se oddelčne skupnosti povezujejo v šolski parlament učencev.

Šolski parlament učencev sestavljajo učenci, ki jih izvolijo posamezne oddelčne skupnosti. Iz vsake oddelčne skupnosti se v šolski parlament izvoli po en predstavnik.

Šolski parlament učencev skliče ravnatelj zavoda najmanj enkrat v vsakem šolskem letu.

Učiteljski zbor, svet staršev in svet šole najmanj enkrat v šolskem letu obravnavajo predloge, mnenja in pobude učencev, ki so jih le-ti oblikovali v skupnosti učencev šole ali v šolskem parlamentu učencev.

7. OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI

Starši morajo ob vsakem izostanku učenca šoli sporočiti vzrok izostanka. Če starši tega ne sporočijo v petih delovnih dneh od prvega izostanka dalje, jih šola obvesti o izostanku učenca in jih pozove, da izostanek pisno pojasnijo. V primeru, da starši ne sporočijo vzroka izostanka učenca, se šteje izostanke za neopravičene ure. Ne glede na navedeno se upošteva opravičilo, ki ga starši ali učenec predložijo po izteku petdnevnega roka, če za to obstajajo opravičljivi razlogi.

Učenec lahko izostane od pouka, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek vnaprej pisno ali ustno napovejo, vendar ne več kot pet (5) dni v šolskem letu in sicer strnjeno ali v več delih.

Ravnatelj lahko na željo staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu daljši izostanek od pouka.

Če je učenec odsoten od posamezne ure, učitelj odsotnost zabeleži v dnevnik.

Razrednik je dolžan sproti pregledovati izostanke učencev in ustrezno ukrepati.

Učenec lahko zapusti šolo v času pouka samo v primeru, da starši predhodno pisno najavijo njegovo odsotnost ali če učenec zboli med poukom. V tem primeru ga starši pridejo iskat v šolo oz. odločijo na kakšen način bo otrok prišel domov.

O vseh izostankih učencev so razredniki dolžni voditi evidenco.

Za neopravičen izostanek se šteje vsaka odsotnost, ki ni bila napovedana oziroma za katero starši niso predložili opravičila. V primeru, da je učenec odsoten brez opravičila, vzrok izostanka pa je takšne narave, da bi učenec potreboval pomoč in svetovanje, se izostanek ne šteje za neopravičen.

Neopravičeni izostanki

Učenec, ki neopravičeno izostaja, dobi neopravičeno uro. Z učencem se pogovori razrednik. Če učenec nadaljuje z neopravičenimi izostanki, se z učencem pogovorita šolski svetovalni delavec in ravnatelj. O vsakem neopravičenem izostanku razrednik takoj obvesti starše po telefonu.

Vsak neopravičen izostanek mora učenec nadomestiti ali z reševanjem nalog iz predmeta, pri katerem je bil neopravičeno odsoten, ali z opravljanjem nalog izven pouka pod vodstvom šolskega svetovalnega delavca v istem ali naslednjih dneh.

Zamujanje začetka ure

Če učenec zamudi začetek ure, ga učitelj opozori in zamude vpiše v dnevnik. V primeru, da učenec 5-krat zamudi uro, razrednik vpiše neopravičeno uro. Vsak naslednji izostanek (tudi nekaj minutni) se vpiše neopravičena ura.

Neopravičene ure mora učenec nadomestiti ali z reševanjem nalog iz predmeta, pri katerem je dobil neopravičeno uro, ali z opravljanjem nalog izven pouka pod vodstvom strokovnega delavca šole v istem ali naslednjih dneh.

8. ZAGOTAVLJANJE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA UČENCEV

Šola pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev sodeluje z Zdravstvenim domom Tolmin.

Z Zdravstvenim domom Tolmin šola sodeluje:

- pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v 1. razred,
- pri rednih sistematskih zdravstvenih pregledih v času šolanja,
- pri rednih cepljenjih,
- pri preventivni zdravstveni vzgoji.

Šola sodeluje s starši tako, da jih obvešča o zdravstvenih pregledih in cepljenjih učencev ter jih obvešča o zdravstvenih težavah ali poškodbah v času bivanja v šoli.

9. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade učencem ali skupinam učencev predlagajo:

- oddelčne skupnosti in skupnost učencev šole,
- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj,
- starši.

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto.

Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca.

Mentor podeljuje pisne pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih.

Pisne pohvale se podeljujejo za prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom, doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja, posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev ali skupnosti učencev šole, nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo, aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditev, pomembnih za delo šole.

Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnatelj šole.

Priznanja podeljuje učencem ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti. Priznanja se podeljujejo za večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu, obseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države, večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih, večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni.

Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole.

Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj ob zaključku šolskega leta na slavnosten način.

K Pravila šolskega reda je učiteljski zbor podal mnenje dne

K Pravilom šolskega reda je podal mnenje Svet staršev dne

Pravila šolskega reda je na predlog ravnatelja sprejel Svet zavoda Osnovne šole Franceta Bevka Tolmin dne

Predsednik Sveta zavoda